

'Kom achter je strijkplank vandaan en gebruik je talenten'

Pauline Spierings blikt in haar boek terug op veertig jaar werk als 'pastoorsmeid'.

Pauline Spierings ontmoette paus Johannes Paulus II.

Veertig jaar lang werkte Pauline Spierings (80) als 'pastoorsmeid' in de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Eindhoven. Op 4 maart verschijnt haar boek, waarin opvallende gebeurtenissen uit haar leven zijn opgetekend.

Esther Raaijmakers

"Je zou een boek moeten schrijven over wat je allemaal hebt meegemaakt." Deze reactie kreeg Pauline Spierings regelmatig wanneer ze tijdens uitstapjes met vrouwen van de KBO vertelde over haar belevenissen als pastoorsmeid. Maar dat was niet de enige reden om haar levensverhaal vast te leggen, vertelt Spierings. "Er is weinig documentatie over het beroep van pastoorsmeid en de verhalen die er zijn, gaan al heel snel over seksualiteit. Soms vertelden mensen schuine moppen over huishoudsters en priesters, terwijl ik in al die jaren nog nooit heb meegemaakt dat een huishoudster met haar pastoor trouwde. Met dit boek wil ik het negatieve beeld veranderen en vertellen hoe mijn leven als pastoorsmeid er uitzag."

Het begin

Aanvankelijk begon ze haar werk als hulp in een tijdelijke pastorie met drie priesters: één pastoor en twee kapelaans. "Ik at samen met het tweede meisje in de keuken. Als het belletje ging, konden we het eten bij de geestelijken binnen brengen. Onze taak was om de priesters goed te verzorgen, zodat zij hun werk beter konden doen. En verder natuurlijk het huishouden runnen. In 1964 heb ik definitief gekozen voor het beroep pastoors-

meid. Zo ben ik begonnen. Rond de jaren zeventig begon het aantal priesterroepingen terug te lopen. Kapelaans gingen naar andere parochies om daar pastoor te worden en ik bleef uiteindelijk alleen over met pastoor Van de Rijdt. De pastoor was vaak weg en ongemerkt begon ik taken van de kapelaans over te nemen. Zo kwamen er bijvoorbeeld mensen aan de deur die een misintentie wilden opgeven of een vrouw die graag een doopbewijs van haar kind wilde hebben. Ook nam ik het kosterwerk over omdat onze koster met pensioen ging." Pauline Spierings vertelt op een levendige manier, alsof het de dag van gisteren is.

Pakken Pampers

"Naast de kerk stond een oude boerderij, 't Vossehoel, het wijkgebouw van de kerk. Na verloop van tijd heb ik daar veel activiteiten kunnen organiseren voor de

heb ik meer dan tien jaar gedaan. Er was een hobbyclub. Er werden cursussen gegeven. En altijd zorgde ik voor een lekker kopje koffie. Ik vond het belangrijk om een luisterend oor, een open deur en gastvrijheid te bieden, zodat mensen zich thuis voelden in de parochie en hun verhaal bij mij en elkaar kwijt konden.

Ik zeg altijd: 'Ik kan de kerk nog zo mooi poetsen en het koper laten blinken, maar daarmee komen de mensen niet in de kerk.'"

Hondenpoep opvegen

Op een gegeven moment nam ze de voorbereidingen voor de eerste communie op zich. "Dat is het leukste project dat ik ooit heb gedaan in de parochie."

Als ze de taken van Pauline Spierings zo op een rijtje zet, was ze beslist een soort pastoraal werkster. Ze lacht. "Op zaterdag veegde ik altijd de stoep rondom de

'Ik vond het belangrijk om een luisterend oor, een open deur en gastvrijheid te bieden'

mensen uit de parochie. Zoals een gymclub, 'De Toffe Tantes' genaamd, en een kindercreche op dinsdagochtend voor de allerkleinste kindjes. In de parochie had ik wel eens gehoord dat moeders met kinderwagens op de markt vervloekt werden. Vandaar een creche. Dan fietste ik met pakken Pampers onder de snelbinders naar huis. Je zag de mensen naar mij kijken: 'Wat moet de huishoudster van de pastoor met Pampers?'

Ik zocht altijd een manier om mensen met elkaar in contact te brengen. Dit

kerk. Om de hondenpoep op te vegen, zodat ik op zondag, na de mis, die poep niet van de kerkbanken hoefde te poetsen... Dat vegen duurde vaak uren, omdat heel veel mensen een praatje met me maakten."

Twee lakensets

De telefoon rinkelt. "Met Pauline: ik kan nu niet praten. Ik heb een interview." Als ze heeft opgehangen, zegt ze: "Dat is waarschijnlijk weer een uitvaart." Wie denkt dat Pauline gestopt is met werken

heeft het goed mis. Ze doet namelijk vrijwilligerswerk bij de Broeders van Liefde op landgoed Eikenburg in Eindhoven. Daar begeleidt ze mensen die in de kapel een doop, huwelijk of uitvaart willen houden. "Het is mijn lust en mijn leven om mensen op die momenten te steunen", vertelt ze. "Al van kinds af aan ben ik altijd behulpzaam geweest. Aan leren had ik een gruwelijke hekel. Als elfjarig meisje ging ik bijvoorbeeld met mijn schooltas op mijn rug naar een tante met zes kinderen en dan ging ik daar helpen. Mijn hele leven is erop gericht om er voor mensen in nood te zijn en hen te helpen."

Het celibaat kan dan handig zijn: je hoeft voor niemand naar huis en je kunt je onbepaald inzetten voor anderen. Maar had ze nooit willen trouwen? "Jawel, ik maak het steeds mee als ik mijn bed verschoon. Ik had steeds twee dezelfde lakensets gemaakt met dezelfde bloemetjes, want ik dacht: 'Als ik ooit een man tref...'"

Een groot verschil

De werkzaamheden van Pauline Spierings bleven niet alleen beperkt tot haar eigen parochie. Ze besloot zich in te zetten voor collega-pastoorsmeiden, omdat ze vond dat zij meer erkenning verdienen voor hun werk. "Vroeger kregen we alleen kost en inwoning en een zakcentje. Vanaf 1972 werd het bisdom verplicht om ons het minimumloon uit te keren." Ook sloot ze zich aan bij Fédération Internationale des Aides au Prêtre, een internationale organisatie voor priesterassistenten, die opgericht was door een Franse priester. "Hij zag het grote verschil tussen een pastorie waar een vrouw als huishoudster werkte en een pastorie zonder vrouw."

"Ik ben vijf jaar president geweest van deze organisatie waarbij twaalf landen waren ingeschreven als lid. Het contact met al die collega-priesterassistenten over de hele wereld heeft mij veel energie gegeven om mijn werk in de parochie te doen. Door de vele ontmoetingen met fijne mensen heb ik mijn taak als priesterassistente ten volle waar kunnen maken. In 1982 was er weer een congres in Rome bij de paus, waarbij 3500 priesterassistenten aanwezig waren. Paus Johannes Paulus II heeft ons ooit gezegd: 'Kom achter de strijkplank vandaan en gebruik je talenten.' Dat heb ik werkelijk gedaan." +

Het boek 'Wij horen vandaag geen biecht' is vanaf 4 maart voor € 18,- verkrijgbaar in de Eindhovense boekhandels en te bestellen via wijhorenvandaaggeenbiecht@gmail.com.